

Studenckie **internetowe** **źródła** wiedzy

O wartości pracy naukowej studenta w dużej mierze świadczy zasób wiedzy, do którego udało mu się dotrzeć. Podręczniki oraz artykuły z prasy naukowej można znaleźć w wersji drukowanej i w internecie. Niepokojące jest jednak, gdy w pracy pojawiają się w nadmiarze linki do serwisów internetowych. Jak więc pomóc studentom znaleźć źródła bardziej wartościowe? Najwygodniejszą i najszybszą drogą będzie skorzystanie z bogatych zasobów elektronicznych oferowanych przez Bibliotekę Politechniki Łódzkiej.

Współcześni studenci mają do wykorzystania o wiele bogatszy arsenał wiedzy niż w „erze przedinternetowej” – dominujące dawniej źródła drukowane zastępują dziś ogólnodostępne źródła elektroniczne. I nie ma w tym nic złego, o ile student potrafi: po pierwsze, znaleźć wartościowe źródła wiedzy w internecie, a po drugie, dokonać selekcji i zweryfikować znalezione informacje.

Wiedza ta dopiero od niedawna jest uwzględniana w programach nauczania na poziomie gimnazjalnym czy licealnym – ale w większości przypadków dopiero na studiach studenci muszą zmierzyć się z zadaniem znalezienia i wykorzystania źródeł na określony temat, wychodząc poza kanon wymaganych materiałów.

Do stosownych źródeł wiedzy mogą ich odsyłać wykładowcy lub promotorzy prac naukowych, ale najko-

rzystniejsze będzie skierowanie studentów do biblioteki, w której nie tylko udostępniony jest bogaty zasób źródeł drukowanych i elektronicznych, ale również odbywają się zajęcia nt. „Elektronicznych źródeł informacji”. Na prośbę wykładowców mogą być również zorganizowane dodatkowe wykłady i ćwiczenia. Każdy student może też liczyć na indywidualną pomoc w zakresie poszukiwania źródeł do prac naukowych w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki PŁ.

Źródła wiedzy studentów – w badaniach

Prof. Mariusz Jędrzejko, socjolog z SGGW, w 2011 r. opublikował w szerszym opracowaniu nt. „*Jakość kształcenia akademickiego w świecie mobilności i ryzyka*” ko- ▶

► komunikat z badań pt. „Kopiuje-wklej-wydrukuj. Naruszenie norm etycznych w pracach magisterskich i licencjackich”. Wykazał, iż w 2009 r. aż 54% studentów uczelni publicznych i 72% studentów uczelni niepublicznych przy pisaniu prac magisterskich i licencjackich korzystało głównie z Wikipedii.

Dlaczego serwisy takie jak Wikipedia cieszą się dużą popularnością? Po pierwsze, są zupełnie darmowe i dostępne dla wszystkich. Po drugie, są w języku polskim – pomimo faktu, iż język angielski jest współczesnym *lingua franca*, wciąż stanowi poważną barierę podczas poszukiwania źródeł wiedzy dla studenckiej braci. Po trzecie, ich znalezienie nie wymaga od użytkownika większego wysiłku – wystarczy wpisać zapytanie do Google'a, a możemy być pewni, że odnośniki pojawiają się na szczycie listy wyników wyszukiwania. Na dodatek są one pisane przystępnym, zrozumiałym językiem, w przeciwieństwie do tekstów stricte naukowych.

Nieco bardziej optymistyczne dane, według których studencka wiedza nie opiera się wyłącznie na internecie, wynikają z raportu iPlusa i SWPS „Internet mobilny w życiu studenta” z 2010 r. (http://interaktywnie.com/public/upload/data/02/96/29623_internet-mob-w-zyciu-studenta_raport.pdf).

Jako podstawowe miejsca zdobywania informacji niezbędnych do nauki studenci wymieniali przede wszystkim wykłady i zajęcia akademickie oraz książki. Na kolejnych dwóch miejscach znalazły się e-learning oraz Wikipedia, ale równie często „odwiedzanymi” źródłami wiedzy była tradycyjna biblioteka oraz darmowe artykuły dostępne on-line.

Korzyści z Biblioteki PŁ

Wartościowych, sprawdzonych informacji w internecie można szukać na własną rękę, ale znaczna ich część ukryta jest w zasobach tzw. głębokiego internetu

(*deep web*). Dlatego znacznie prostsze i szybsze będzie skorzystanie z bogatych zasobów elektronicznych, które ma do zaoferowania biblioteka. Tutaj w jednym miejscu zgromadzono źródła dostępu do 60 baz danych oferujących ponad 126 tysięcy elektronicznych książek oraz ponad 72 tysiące tytułów czasopism.

Z tych zasobów może skorzystać każdy użytkownik komputera znajdującego się w domenie sieci politechnicznej.

Dla wygody użytkowników z większości licencjonowanych źródeł można korzystać również spoza sieci Uczelni, z urządzeń osobistych (komputerów, tabletów, smartfonów). Wystarczy ważne konto czytelnika i zalogowanie się do wybranej bazy poprzez serwer autoryzacji HAN (Hidden Automatic Navigator).

Bogactwo bibliotecznych źródeł

Opis wszystkich udostępnianych przez bibliotekę baz danych – pełnotekstowych, abstraktowych, bibliograficzno-abstraktowych, ogólnych, dziedzinowych – znaleźć można na stronie <http://bg.p.lodz.pl/ezasoby/>, ale warto wyróżnić te bazy, które pozwalają zawęzić rezultaty wyszukiwania do tekstów lub abstraktów w języku polskim. Taką możliwość oferuje m.in. EBSCO, ProQuest, Web of Knowledge, Scopus.

Nie można zapomnieć o internetowym serwisie ibuk.pl, w ramach którego biblioteka oferuje dostęp do 1070 tytułów książek naukowych i technicznych w języku polskim.

Ponadto bezpłatny dostęp do zdigitalizowanych zbiorów materiałów bibliotecznych z dwóch łódzskich bibliotek (PŁ i UM) umożliwia CYBRA, czyli Łódzka Regionalna Biblioteka Cyfrowa (<http://cybra.lodz.pl/dlibra/>).

■ Jolanta Szczepaniak
Biblioteka PŁ

